

СОЦИЈАЛИСТИЧКА НАРОДНА
ПАРТИЈА ЦРНЕ ГОРЕ
КЛУБ ПОСЛАНИКА

Број: 05- 905

Подгорица, 11.02.2013. године

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	11.02.	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/13-4	
VEZA:		
EPA:	127 XXV	
SKRAĆENICA:		PRILOG

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ
господину Ранку Кривокапићу, предсједнику

На основу члана 93. Устава Црне Горе подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О БЕСПЛАТНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ** ради стављања у процедуру Скупштине Црне Горе.

Срђан Милић

Зденка Поповић

Невен Гошовић

Велизар Калуђеровић

др Милорад Бакић

Обрад Гојковић

Василије Лалошевић

мр Александар Дамјановић

Снежана Јоница

КЛУБ ПОСЛАНИКА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ НАРОДНЕ ПАРТИЈЕ ЦРНЕ ГОРЕ

| Булевар Светог Петра Цетињског 10, Подгорица | www.snp.co.me | klubposlanika@snp.co.me | +38220242084 |

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О БЕСПЛАТНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ

Члан 1

У Закону о бесплатној правној помоћи ("Сл. лист Црне Горе", бр. 20/11 од 15.04.2011) члан 1 мијења се и гласи:

"Овим законом уређују се појам бесплатне правне помоћи, корисници бесплатне правне помоћи, услови за остваривање бесплатне правне помоћи, облици бесплатне правне помоћи, надлежност за њено одобравање, поступак одобравања, лица овлашћена за пружање бесплатне правне помоћи, бесплатна правна помоћ са елементом иностраности, финансирање бесплатне правне помоћи и надзор над спровођењем овог Закона."

Члан 2

У члану 2, након ријечи „спорова“ ставља се зарез и додају ријечи: „у поступку пред државним органима, органима локалне управе и другим правним лицима са јавним овлашћењима.“

У истом члану након ријечи „судског“ додају се ријечи „и управног“

Члан 3

У члану 13 став 1 након тачке 5 умјесто тачке ставља се тачка зарез, а након ње додају се двије нове тачке 6 и 7 које гласе:

„ 6) самохрани родитељ;

7) и када то налаже интерес правичности.“

Члан 4

У члану 15 став 1 тачка 1 мијења се и гласи:

1) стан у којем лице живи, а чија површина износи 45м² за једног члана домаћинства и 10м² за свако наредног члана домаћинства, највише до 95м²;

У истом члану у ставу 1 тачка 3 ријечи „двје просјечне зараде“ замјењују се ријечима „пет просјечних зарада“.

Члан 5

Члан 38, брише се.

Члан 6

У члану 40 ријечи „чл. 38 и.“, бришу се.

Члан 7

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о бесплатној правној помоћи садржан је у одредби члана 21 став 3 Устава Црне Горе којим је прописано да правна помоћ може бити бесплатна у складу са законом.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о бесплатној правној помоћи донијет је у априлу 2011. године.

Циљ закона је остваривање права на правично суђење физичком лицу које према свом имовном стању није у могућности да оствари право на судску заштиту без штете по нужно издржавање себе и своје породице.

Примјена закона указала је на недостатке који ограничавају у значајној мјери остваривање овог циља. Из тог разлога предлажемо измјене закона, како би побољшањем неких одредби обезбједили остваривање права на бесплатну правну помоћ свим лицима којима то право припада.

УСАГЛАШЕНОСТ СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ И ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ КОНВЕНЦИЈАМА

Институт правне помоћи заступљен је, на директан или посредан начин, у скоро свим значајнијим међународним документима који се односе на људска права (документи Организације уједињених нација и Савјета Европе). Сами текстови универзалних и регионалних инструмената којима се уређује систем људских права не пружају потпуну слику о обиму загарантованих права, нити се из саме форме докумената може доносити одговарајући закључак о степену гаранција које они пружају.

То је, уосталом, битна карактеристика свих релевантних међународних уговора у области људских права. Због тога, је као извор много значајнија пракса судских и квази-судских институција, односно надзорних тијела која врше контролу имплементације људских права, обзиром да се кроз њихов рад врши тумачење појединих норми и да је значење, односно садржина права, која неријетко превазилази изворни контекст заштите који је норма имала у зачетку.

Осим правно обавезујућих уговорних принципа и њихових специфичних одредби, даља разрада концепта људских права, па и онога што се тиче правне помоћи као посебног института, развијена је кроз систем правно необавезујућих, али сасвим сигурно политички инструирајућих аката полут препорука, декларација и других инструмената тзв. "меког" права. Ови последњи су нарочито важни код чвршћих интегративних процеса у којима државе партиципирају на основу снажно изражене

политичке воље и свијести о потреби приближавања националних правних система у ширем правном оквиру са циљем превазилажења међусобних разлика. Ваља нагласити да је Уговором о Европској унији у члану 2 и 6 предвиђено, између осталог, да се Унија заснива на начелима поштовања људских права и основних слобода и на владавини права као и да Унија поштује основна права која су гарантована Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода. Тако, члан 6 Европске конвенције о људским правима и основним слободама гарантује право на правично суђење у кривичним и грађанским предметима. Овакво тумачење се надаље заснива на захтјеву за једнакошћу правних средстава у предметима између државе и појединца или у грађанским споровима између физичких лица. Док је институт правне помоћи у кривичним стварима неспоран са становишта експлицитног одређења у Конвенцији (став 3), у грађанској материји он се доста споро развијао кроз праксу Европског суда.

Током припреме предложених измејна закона водило се рачуна о Директиви Савјета 2002/8/ЕС од 27. јануара 2003. године за побољшање приступа правди у преко-граничним споровима путем успостављања минимума заједничких правила о бесплатној правној помоћи у преко-граничним споровима.

Текст измјена закона је усаглашен са захтјевима поменуте Директиве, као и Одлуком Комисије од 9. новембра 2004. године којом се успоставља формулар за пријаву правне помоћи у складу са Директивом 2003/8/ЕЗ да се побољша приступ правди у међународним споровима успостављањем минималних заједничких правила која се односе на правну помоћ за такве спорове (2004/844/ЕС) и Одлуком Комисије од 26. августа 2005 године којом се успоставља форма за пренос апликација за правну помоћ на основу директиве Савјета 2003/8/ЕЗ (2005/630/ЕС).

ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА

Чланом 1 уређују се основне одредбе закона на начин да се јасно наводи предмет закона.

Чланом 2 прописује се да се бесплатна правна помоћ треба омогућити и у поступку остваривања права пред државним органима, органима локалне управе и другим правним лицима са јавним овлашћењима из разлога што највећи број својих права грађани остварују пред овим органима.

Чланом 3 прописује се да право на бесплатну правну помоћ осим лица наведених у важећем закону имају и самохрани родитељ, као и друга лица која то налажу интереси правичности.

Чланом 4 мијењају се одредбе у члану 15 важећег закона којима се прописује шта се не сматра имовином у смислу члана 14 закона, на начин што се дефинише да је то стан у којем лице живи, а чија површина износи 45м² за једног члана домаћинства и 10м² за свако наредног члана домаћинства, највише до 95м², а за

путничко возило утврђује се да је то вриједност од 5 просјечних зарада у Црној Гори, умјесто двије како је то било у важећем закону.

Чланом 5 брише се члан 38 Предлога закона, јер се њиме предсједнику суда односно судији којег он овласти даје овлашћење да цијени околности и чињенице које се тичу самог предмета захтјева, и које као такве представљају предмет одлучивања у судском поступку.

Чланом 6 се у члану 40 брише ријечи у којима се помиње члан 38 закона јер је претходним чланом овог закона предложено његово брисање.

ПРОЦЈЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.

ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МИЈЕЊАЈУ

Члан 1

Ради остваривања права на правично суђење физичком лицу, које према свом имовном стању није у могућности да оствари право на судску заштиту без штете по нужно издржавање себе и своје породице, обезбјеђује се бесплатна правна помоћ, у складу са овим законом.

Члан 2

Бесплатна правна помоћ подразумијева обезбјеђивање потребних средстава за потпуно или дјелимично покривање трошкова правног савјетовања, састављања писмена, заступања у поступку пред судом, Државним тужилаштвом и Уставним судом Црне Горе и у поступку за вансудско рјешавање спорова (у даљем тексту: облици бесплатне правне помоћи), као и ослобађање од плаћања трошкова судског поступка.

Члан 13

Лице из члана 12 овог закона има право на бесплатну правну помоћ, ако је:

- 1) корисник материјалног обезбјеђења породице или неког другог права из социјалне заштите у складу са законом којим се уређује социјална и дјечја заштита;
- 2) дијете без родитељског старања;
- 3) лице са посебним потребама;
- 4) жртва кривичног дјела насиље у породици или у породичној заједници и трговина људима;
- 5) лице слабог имовног стања.

Члан 15

Имовином, у смислу члана 14 став 1 овог закона, не сматрају се:

- 1) стан у којем лице живи, а чија површина износи 25 м², за једног члана домаћинства и 10 м² за сваког наредног члана домаћинства, највише до 70 м²;
- 2) предмети који су прописима о извршавању пресуда у грађанским предметима и обезбјеђењу потраживања изузети од извршења;
- 3) лично путничко возило вриједности двије просјечне зараде у Црној Гори, која се утврђује према процјени надлежног пореског органа;
- 4) имовина од које се остварују приходи који се, на основу овог закона, узимају у обзир приликом утврђивања имовног стања подносиоца захтјева за бесплатну правну помоћ;

Члан 38

Приликом одлучивања о захтјеву надлежни орган цијени све околности и чињенице о предмету захтјева, а посебно да ли је предмет захтјева очигледно неоснован или постоје вјероватни изгледи за успјех по захтјеву.

Члан 40

Околности и чињенице из чл. 38 и 39 овог закона неће се утврђивати приликом одлучивања о захтјеву којим се бесплатна правна помоћ тражи за подношење уставне жалбе и вођење поступка по уставној жалби, ако су испуњени законом прописани услови за подношење уставне жалбе.